

Efterträdare blev Muhammed Nawaz Sharif som satt som premiärminister 1990-1993 och 1997-1999. Tjänstemannaregeringar styrde landet före honom och i mitten av 1990-talet. Under Sharifs tid utförde Pakistan sin första atomsprängning den 28 maj 1998 som svar på Indiens provsprängning två veckor tidigare. Världen hade fått två nya kärnvapenländer. Till råga på allt framkom att dr Abdul Qadeer Khan, fadern till Pakistans atomprogram, hade överfört kärnteknologi till Libyen, Iran och Nordkorea, helt säkert med regimens goda minne.

1999 inträder de nyutnämnda arméchefen general Pervez Musharraf på scenen, och sedan dess är det han som dominerat politiken i Pakistan. De islamistiska grupperna har växt sig allt starkare liksom också protesterna mot president Musharraf's regim. Att bekämpa terrorismen står högst på agendan. Här är Pakistan i en nyckelposition så länge al-Qaida har sitt högkvarter i gränsområdena mot Afghanistan.

Bertil Ekenstén-Möller skriver initierat om Pakistan och hans bok är att rekommendera för alla som vill tillägna sig såväl basfakta som detaljrikedom om ett av världens mest oroliga hörn. Till vissa delar är framställningen svåråtkomlig, händelserna vävs för mycket in i varandra. En förteckning över maktthavarna skulle ha varit till stor hjälp.

Då boken lämnade trycket satt Musharraf ännu vid makten; att vi nu har en ny regim är endast ett tecken på att osäkerheten i Pakistan fortsätter.

HOLGER WESTER

Docent i historia

Indien skaffade sig först kärnvapen, men inte långt efter kom Pakistan som med kinesisk hjälp byggde upp en egen kärnvapenarsenal. Här har vi ingredienserna i den politiska brygd som i dag med mellanrum jäser över, speciellt som talibanerna och Usama bin Laden och al-Qaida anses utnyttja Pakistans bergsområden som gömställe och för uppladdning för räder in i Afghanistan, och för samordning av den internationella terrorismen.

Att bergsområdet är ett nära perfekt gömställe bevisas av att amerikanska trupper i Afghanistan inte lyckats spåra Usama bin Laden trots tillgång till världens bästa telespaningsutrustning.

Genom att i korthet redogöra för Pakistans moderna historia från 1947 framåt ges läsaren en bakgrundsteckning till problemen i dagens Pakistan. Landet var till en början en dominion, en engelsk koloni med självstyre. Den 23 mars 1956 utropades den Islamiska Republiken Pakistan. Ett parlamentariskt system fungerade fram till 1958 då marskalk Muhammed Ayub Khan tog makten i en kupp. Konstitutionen ändrades 1962 och Ayub Khan blev landets första president. Han regerade till 1969 då han avsattes av general Yahya Khan. En period med omväxlande civilt och militärt styre blev nu kännetecknande för Pakistan

Zulfikar Ali Bhutto och hans Pakistans People's Party vann de första fria valen 1970, men

Initierat om världens mest oroliga hörn

RECENSION • BOK

Bertil Ekenstén-Möller

Pakistansk balansgång

182 sidor

Labyrinth Books, 2008

▼ Bertil Ekenstén-Möller tar sina läsare till ett rykande hett område; ett område som stod ännu mera i fokus i början av detta år då mordet på Benazir Bhutto den 27 december 2007 toppade rapporteringen i medierna.

Pakistan är en ung stat som skapades 1947 då Indien delades i ett i huvudsak hinduiskt område och ett muslimskt område bestående av en västlig och en östlig del (från 1971 det självständiga Bangladesh). Då man betänker att dagens Pakistan har nästan 6800 kilometer gräns att bevaka, varav 2400 mot Afghanistan, 2900 km mot Indien, 900 mot Iran och 500 mot Kina, inser vi att vi har att göra med en stat vars gränser är omöjliga att försvara till fullo.

Den strategiskt viktigaste delstaten i engelsmännens Indien var Kashmir, jordens tak, där Indien, Kina, Tibet och Pakistan möts. Kashmir har sedan 1947 varit skådeplats för flera krig mellan Pakistan och Indien. Attacker och motattacker har hört till vardagen i Kashmir ända till våra dagar; ett område, tycks det, lika svårt utsatt som gränserna mellan Israel och Palestina.

Lägg till detta stormakternas intresse för regionen. Ett Indien till en början starkt orienterat mot Sovjetunionen och ett Pakistan orienterat mot Kina och senare mot USA.

i Östpakistan vann samtidigt Sheik Mujibur Rahman en förkrossande seger, vilken ledde till en delning av landet 1971.

Bhuttos tid vid makten blev inte lång. I juli 1977 tog general Zia-ul Haq makten med högsta domstolens välsignelse. Bhutto ansågs ha missbrukat sin position genom utbredd korruption. Han dömdes 1979 till döden genom hängning.

Samtidigt hamnade Pakistan allt mer i strålkastarljuset sedan Shah Reza Pahlawi avsattes i samband med revolutionen 1979 i grannlandet Iran. Hos grannen i norr, Afghanistan, pågick samtidigt ett inbördeskrig där sovjetiska trupper till försvar för den kommunistiska marionettregeringen kämpade mot talibanerna.

Sedan de ryska trupperna tagits hem blev som bekant talibanerna de som tog makten i Afghanistan, tills de i sin tur störtades 2001. Nu för Natoleda trupper en ojämn kamp mot talibanernas trupper.

Under slutet av 1980-talet och början av 1990-talet sker det snabba skiftet vid makten i Pakistan. Zia-ul Haq dödades 1988 då en explosion inträffade under flygning. Benazir Bhutto, dotter till Zulfikar Ali Bhutto, insattes som premiärminister 1988-1990 men avsattes med högsta domstolens välsignelse för oduglighet, vanskötsel och korruption. Hon valde att leva i exil i London och Dubai.